

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

[Τεύχος LXXXVII, Δευτέρα 1 Φεβρουαρίου 2010.](#)

Συντακτική Ομάδα:

Αλεξοπούλου Χριστίνα

Βλαστάρης Γιάννης

Ζυγά Ιωάννα

Καρακατσάνη Φαίη

Κόκαλη Χριστίνα

Κούκη Αναστασία

Κούρου Ιφιγένεια

Μαυρίδου Δέσποινα

Συντονιστής:

Δρ. Κωνσταντίνος Φίλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

- ✓ *Διάσκεψη Λονδίνου για το Αφγανιστάν: Εντείνονται οι διεθνείς προσπάθειες για την ανασυγκρότηση της χώρας.*
- ✓ *Νέα συμφωνία για το πετρέλαιο υπέγραψαν Ρωσία και Λευκορωσία.*
- ✓ *«Ψυχραίνει» το κλίμα στις σχέσεις Μόσχας – Τεχεράνης.*
- ✓ *Νταβός 2010: «The show (of capitalism) must go on».*
- ✓ *Ματιές στην Επικαιρότητα.*

Διάσκεψη Λονδίνου για το Αφγανιστάν: Εντείνονται οι διεθνείς προσπάθειες για την ανασυγκρότηση της χώρας

Η διεθνής κοινότητα έστρεψε για ακόμη μια φορά την προσοχή της στο ζήτημα του Αφγανιστάν με αφορμή τη διοργάνωση μιας ακόμη διάσκεψης αφιερωμένης στη χώρα. Η εν λόγω εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο στις 28 Ιανουαρίου, κατόπιν τουρκικής πρωτοβουλίας. Στη διάσκεψη συμμετείχαν εκπρόσωποι 70 χωρών, μεταξύ των οποίων οι πρόεδροι του Αφγανιστάν και του Πακιστάν, Hamid Karzai και Asif Ali Zardari αντίστοιχα, η Αμερικανίδα υπουργός Εξωτερικών, Hilary Clinton, και ο Βρετανός πρωθυπουργός, Gordon Brown.

Η εβδομάδα που προηγήθηκε ήταν πλήρης επαφών για τον Αφγανό πρόεδρο, αφού στο δρόμο προς το Λονδίνο, επισκέφθηκε την Τουρκία και τη Γερμανία. Στον πρώτο του σταθμό, ο Karzai συναντήθηκε με τον Τούρκο πρόεδρο, Abdullah Gul, καθώς και με τον Πακιστανό ομόλογό του, Zardari. Στόχος ήταν η διεξαγωγή μιας μίνι διάσκεψης ώστε συντονιστούν οι θέσεις των άμεσα εμπλεκόμενων χωρών και να προετοιμαστεί η κοινή τους στάση. Στις 26 Ιανουαρίου, στη Γερμανία, ο Αφγανός πρόεδρος διεξήγαγε επαφές με την Καγκελάρια, Angela Merkel, η οποία ζήτησε τον καλύτερο συντονισμό των προσπαθειών για την ανοικοδόμηση της χώρας.

Κατά την εναρκτήρια ομιλία του στη διάσκεψη του Λονδίνου, ο Karzai αποκάλυψε τις πτυχές της νέας στρατηγικής για την προσέγγιση των Ταλιμπάν. Ως στόχος τέθηκε ο προσεταιρισμός των μετριοπαθών στοιχείων, μέσω της προσφοράς εργασίας και καταλυμάτων. Επιπλέον, τόνισε πως μόνο η στρατιωτική παρέμβαση της Δύσης είναι αδύνατον να επιφέρει την πολυπόθητη σταθερότητα στη χώρα και υπογράμμισε την ανάγκη ύπαρξης βιώσιμων πολιτικών λύσεων. Προς αυτό το σκοπό, ανακοίνωσε τη δημιουργία ενός «συμβουλίου σοφών», το οποίο θα είναι «ανοιχτό» στους Ταλιμπάν, ώστε να βρεθούν κοινός διάυλοι επικοινωνίας. Επιπρόσθετα, ζήτησε να αρθούν, εν μέρει τουλάχιστον, οι κυρώσεις του ΟΗΕ (που ισχύουν από το 1999 και αφορούν στην απαγόρευση εξόδου από το Αφγανιστάν και στη δέσμευση λογαριασμών στο εξωτερικό) κατά υψηλόβαθμων στελεχών των Ταλιμπάν. Σύμφωνα με τον Karzai, μια ανάλογη κίνηση θα αποτελέσει μια «θετική» έναρξη στη διαδικασία της προσέγγισής τους. Τέλος, δήλωσε πως η βοήθεια τόσο του Πακιστάν, όσο και της Σαουδικής Αραβίας είναι κρίσιμης σημασίας για την ευόδωση των μεταρρυθμίσεων και το επιτυχές αποτέλεσμα της νέας στρατηγικής.

Οι πρωτοβουλίες Karzai έγιναν ευμενώς δεκτές από τις συμμετέχουσες χώρες. Οι ΗΠΑ, μέσω της Hilary Clinton, ανακοίνωσαν πως σκοπεύουν να παραχωρήσουν, όπου αυτό είναι εφικτό, την εξουσία στους Αφγανούς. «Η πολιτική διευθέτηση στο Αφγανιστάν είναι ζωτική για τις ΗΠΑ, καθώς, αν μετά την αποχώρηση των στρατευμάτων μας το 2011, η χώρα εισέλθει σε περίοδο πολιτικών ερίδων και αναταραχών, θα σημάνει την αποτυχία της μέχρι τώρα στρατηγικής μας», τόνισε η Αμερικανίδα υπουργός. Ο Βρετανός πρωθυπουργός, Gordon Brown, υπογράμμισε πως βασικός στόχος της πολιτικής της χώρας του είναι η «αφγανοποίηση», δηλαδή η σταδιακή μεταβίβαση της διακυβέρνησης στους ίδιους τους Αφγανούς.

Για τη διευκόλυνση της επίτευξης των στόχων που τέθηκαν στη διάσκεψη τα συμμετέχοντα κράτη αποφάσισαν να διαθέσουν το ποσό των 140 εκατομμυρίων δολαρίων. Επιπλέον, στις 27 Ιανουαρίου ανακοινώθηκε από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Παγκόσμια Τράπεζα και τη Λέσχη Πιστωτών των Παρισίων πως θα δοθεί δάνειο ύψους 1,6 δισ. δολαρίων με ευνοϊκούς όρους που θα διατεθεί εξ ολοκλήρου για την ανασυγκρότηση της χώρας.

Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί πως οι Ταλιμπάν, οι άμεσα ενδιαφερόμενοι για τα αποτελέσματα της διάσκεψης, δήλωσαν πριν καν την έναρξή της, μέσω ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα τους, πως θεωρούν την εκδήλωση ως «χάσιμο χρόνου». Συγκεκριμένα, τονίστηκε πως η διάσκεψη «δεν πρόκειται να προσφέρει τίποτα στη χώρα, καθώς εξυπηρετεί τους πάγιους στόχους των δυτικών δυνάμεων».

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Η διάσκεψη του Λονδίνου κατέστησε σαφές το γεγονός πως οι δυτικές δυνάμεις αντιμετωπίζουν αδιέξοδο στην πολιτική που εφαρμόζουν στο Αφγανιστάν. Η συνειδητοποίηση αυτού του δεδομένου μεταφράζεται σε «στροφή» προς την κατεύθυνση της προσέγγισης των μετριοπαθών κύκλων των Ταλιμπάν. Η επιλογή της στρατιωτικής λύσης φαίνεται να υποχωρεί, προς όφελος μιας στοχευμένης πολιτικής λύσης που θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της αφγανικής κοινωνίας. Το «στοίχημα», όμως, για τη Δύση είναι πλέον το αν και πώς θα καταφέρει μέχρι το 2011 -που έχει ορισθεί ως η καταληκτική ημερομηνία οριστικής απεμπλοκής από τη χώρα- να προσεταιρισθεί όλες εκείνες τις ομάδες, η συνεργασία των οποίων κρίνεται απαραίτητη για την μετέπειτα ομαλή πορεία της χώρας, μεταξύ των οποίων είναι και οι Ταλιμπάν. Είναι προφανές πως τα οικονομικά κίνητρα αποτελούν ένα ισχυρότατο «θέλημα». Κάτι τέτοιο, όμως, εγκυμονεί τον κίνδυνο συνεχούς χρηματοδότησης της χώρας. Οι Ταλιμπάν θα πρέπει να πεισθούν πως η βία δεν αποτελεί βιώσιμο τρόπο διακυβέρνησης της χώρας, γεγονός, όμως, εξαιρετικά αβέβαιο, αφού τα τελευταία εννέα χρόνια το μοναδικό δείγμα «γραφής» της Δύσης είναι η ωμή στρατιωτική παρέμβαση στη χώρα τους. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, θα πρέπει και οι μετριοπαθείς πτέρυγες των Ταλιμπάν να αλλάξουν άρδην τις αντιλήψεις και τις πρακτικές που ιστορικά τους χαρακτηρίζουν.

Νέα συμφωνία για το πετρέλαιο υπέγραψαν Ρωσία και Λευκορωσία

Ρωσία και Λευκορωσία κατέληξαν, εν τέλει, στις 27 Ιανουαρίου σε σειρά συμφωνιών αναφορικά με τους όρους παράδοσης του πετρελαίου, δίνοντας έτσι ένα τέλος στην σχετική διαμάχη που ξεκίνησε στις αρχές του έτους, όταν η προηγούμενη συμφωνία μεταξύ των δύο μερών εξέπνευσε.

Οι συμφωνίες, οι οποίες αποτελούν προϊόν διαπραγμάτευσης μεταξύ του αναπληρωτή πρωθυπουργού της Ρωσίας, Igor Sechin, και του αναπληρωτή πρωθυπουργού της Λευκορωσίας Vladimir Semashko, αφορούν τις ποσότητες πετρελαίου με τις οποίες η Ρωσία θα προμηθεύει την Λευκορωσία, καθώς και την εγκαθίδρυση μιας νέας φόρμουλας για την τιμολόγηση των ποσοτήτων αυτών. Παράλληλα, οι δύο πλευρές συμφώνησαν και σε μια κοινή δήλωση με την οποία οι δύο «αδερφικές χώρες» δεσμεύονται για την συνεχή ροή πετρελαίου στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναλυτικά, στην δήλωση αναφέρεται ότι η Ρωσία και η Λευκορωσία επιβεβαιώνουν εκ νέου την δέσμευσή τους στις αρχές της διεθνούς ενεργειακής ασφάλειας και εγγυώνται τη σταθερή ροή των ποσοτήτων πετρελαίου οι οποίες διέρχονται τα εδάφη τους με κατεύθυνση τα ευρωπαϊκά κράτη.

Ο Semashko, κατά την διάρκεια συνέντευξης τύπου που παραχώρησε, τόνισε ότι η Μόσχα δεν θα επιβάλλει φόρο στα 6,3 εκ. μετρικών τόνων «μαύρου χρυσού» με τα οποία θα προμηθεύει το Μινσκ και τα οποία θα προορίζονται για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της χώρας και

ξεκαθάρισε ότι η ποσότητα αυτή δεν αποκλείεται μελλοντικά να αυξηθεί, αύξηση η οποία, όμως, θα είναι αναλογική της αποδοτικότητας της οικονομίας της Λευκορωσίας. Σημειώνεται ότι η Λευκορωσία καταναλώνει περίπου 8 εκ. τόνους πετρελαίου ετησίως, ενώ η εγχώρια παραγωγή πετρελαίου δεν ξεπερνά τα 1,7 εκ. τόνους. Επιπρόσθετα, ο Semashko υπογράμμισε ότι, βάσει της φόρμουλας για την τιμολόγηση των ποσοτήτων πετρελαίου, στην οποία τα δύο μέρη συμφώνησαν, τα διαμετακομιστικά τέλη θα αυξάνονται σε ετήσια βάση. Στα πλαίσια αυτά, η αναμενόμενη αύξηση των τελών για το 2010 θα είναι της τάξης του 11%. Τέλος, ο Λευκορώσος αναπληρωτής πρωθυπουργός δήλωσε ότι δεδομένων των όρων των τελικών συμφωνιών, η ζημιά στον προϋπολογισμό της Λευκορωσίας δεν θα είναι τόσο μεγάλη όσο αρχικά αναμενόταν.

Ο Sechin, από την πλευρά του, κατά την διάρκεια της συνάντησής του με τον Ρώσο πρόεδρο, Dmitri Medvedev, στόχος της οποίας ήταν η ενημέρωση του τελευταίου για τα πεπραγμένα, υπογράμμισε ότι η χώρα του ουσιαστικά συμβιβάστηκε με τους όχι ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους που ζήτησε η Λευκορωσία, λόγω της «ειδικής» σχέσης που υπάρχει μεταξύ των δύο χωρών. Συμπλήρωσε, ωστόσο, ότι οι συμφωνίες δεν αποκλίνουν από τα συμφέροντα των ρωσικών εταιρειών. Ο Medvedev, με την σειρά του, δήλωσε ότι η ρωσική θέση συνίστατο, αφενός, στο να δοθεί στους Λευκορώσους εταίρους η ευκαιρία να δουλέψουν, προμηθεύοντας τους με πετρέλαιο για εσωτερική κατανάλωση με μειωμένο κόστος, και αφετέρου στην απόσπαση εγγυήσεων για την αδιάλειπτη διαμετακόμιση του «μαύρου χρυσού» στις ευρωπαϊκές χώρες.

Υπενθυμίζεται ότι κατά τη διάρκεια των σχετικών διαπραγματεύσεων που έλαβαν χώρα στα μέσα του Ιανουαρίου, η Μόσχα είχε προσφερθεί να προμηθεύει την Λευκορωσία με τις απαραίτητες ποσότητες πετρελαίου για την ικανοποίηση της εγχώριας ζήτησης, χωρίς να επιβάλλει φόρους, ενώ απαίτησε από το Μινσκ να πληρώνει τους σχετικούς δασμούς επί των ποσοτήτων πετρελαίου που εισάγει και εν συνεχεία διαμετακομίζει στην Ευρώπη. Το Μινσκ, ωστόσο, επέμενε να εισάγει την συνολική ποσότητα των 30 εκ. τόνων πετρελαίου από την Ρωσία, χωρίς να υποχρεωθεί να πληρώσει φόρους, και μάλιστα είχε εκτοξεύσει απειλές για αύξηση των τελών διαμετακόμισης για την Ε.Ε., στην περίπτωση που η Ρωσία δεν ευθυγραμμιζόταν με την θέση του.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Από τα μέσα της πρώτης θητείας του Vladimir Putin στον προεδρικό θώκο της Ρωσίας, οι διμερείς σχέσεις Ρωσίας και Λευκορωσίας έχουν περάσει από διάφορα στάδια, κατά την διάρκεια των οποίων η «κακή χημεία» μεταξύ Putin και Lukashenko ήταν εμφανής. Μέχρι σήμερα, ο Λευκορώσος πρόεδρος αποτελεί «αναγκαίο κακό» για την ρωσική ηγεσία, καθώς γνωρίζει πολύ καλά ότι έχει την δυνατότητα ελέγχου διαφόρων καταστάσεων και δεν χάνει ευκαιρία να εκμεταλλεύεται το «χαρτί» του αυτό. Ενδεικτικό της έλλειψης εμπιστοσύνης από μέρους της Μόσχας για το πρόσωπο του Lukashenko είναι το γεγονός ότι οι δύο χώρες δεν έχουν καταφέρει να επιτύχουν τον στόχο της “Ένωσης Ρωσίας-Λευκορωσίας”.

Η ηγεσία της Ρωσίας, ευχαρίστως, θα κινούσε τις απαραίτητες διαδικασίες για την περιθωριοποίησή του Lukashenko από την πολιτική σκηνή της «αδελφικής» της Λευκορωσίας, ωστόσο, δυστυχώς για αυτήν, δεν συντρέχουν οι απαραίτητες συνθήκες για την προώθηση ενός κινήματος που στόχο θα είχε την υπονόμευσή του. Πρέπει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι ο «τελευταίος δικτάτορας της Ευρώπης» έχει ήδη στιγματιστεί για την ακραία «φιλορωσική» του πολιτική, οι επιπτώσεις της οποίας είναι διττές. Πράγματι, καθώς περιορίζονται οι επιλογές του αναφορικά με τους πιθανούς συμμάχους του, αφενός, η Ρωσία καθίσταται η μόνη του επιλογή, και, αφετέρου, καθίσταται δύσκολη η επικοινωνία του με την Δύση. Σε κάθε περίπτωση, είναι εμφανές ότι και η Ρωσία, αλλά και η Λευκορωσία έχουν

περιορισμένη ευελιξία κινήσεων, ωστόσο κατά καιρούς η μία “τρίζει τα δόντια” στην άλλη, με στόχο την εξυπηρέτηση των τρεχόντων συμφερόντων τους.

«Ψυγραίνει» το κλίμα στις σχέσεις Μόσχας - Τεχεράνης

Ο φαύλος κύκλος της εσωστρέφειας και της βίας στο εσωτερικό και της εμμονής στην απόρριψη των προτάσεων των μεγάλων δυνάμεων στο ζήτημα των πυρηνικών, έχει οδηγήσει την Τεχεράνη μακριά από τις δυνάμεις εκείνες που παραδοσιακά διατηρούσαν διαύλους επικοινωνίας μαζί της και αναζητούσαν «κοινούς παρονομαστές» στις απόψεις και τις επιδιώξεις τους. Αυτή φαίνεται πως είναι η περίπτωση των ρωσο-ιρανικών σχέσεων, έτσι όπως διαμορφώνονται το τελευταίο διάστημα, με την ψυχρότητα να έχει διαδεχθεί το κάποτε θερμό κλίμα συνεργασίας.

Πράγματι, οι δηλώσεις που έκανε στις 27 Ιανουαρίου ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών, Sergei Lavrov, απεικονίζουν εύγλωττα την κατάσταση που επικρατεί στις διμερείς σχέσεις και τις αποστάσεις που παίρνει η Μόσχα από τις σταθερά αρνητικές θέσεις της Τεχεράνης στις προτάσεις για διευθέτηση του ζητήματος των πυρηνικών. Συγκεκριμένα, ο επικεφαλής της ρωσικής διπλωματίας εξέφρασε την απογοήτευσή του για την «αποτυχία της Τεχεράνης να αντιδράσει εποικοδομητικά» στις προτάσεις που έγιναν από την «Ομάδα των Έξι», την διεθνή, δηλαδή, ομάδα μεσολαβητών (από τις ΗΠΑ, τη Ρωσία, την Κίνα, τη Γερμανία, τη Γαλλία και τη Μ. Βρετανία) που έχει αναλάβει την υποβολή προτάσεων για επίλυση του ζητήματος. «Έχουμε συμφωνήσει να συνεχίσουμε προς την κατεύθυνση της εκδήλωσης κάποιας θετικής αντίδρασης (του Ιράν) στις προτάσεις», δήλωσε χαρακτηριστικά, ωστόσο καθώς αυτή δεν ήρθε, συμπλήρωσε πως «δεν είναι δυνατό να περιμένουμε για πάντα» και, επιπλέον, ξεκαθάρισε πως οι εταίροι της Ρωσίας στην «Ομάδα των Έξι» συζητούν για τη λήψη μέτρων κατά της Τεχεράνης, στο πλαίσιο του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Υπενθυμίζεται πως το ενδεχόμενο επιβολής νέων κυρώσεων συζητήθηκε στην τελευταία συνάντηση της «Ομάδας των Έξι», στις 16 Ιανουαρίου στη Νέα Υόρκη, επικράτησαν, όμως, απόψεις περί αναζήτησης διπλωματικής λύσης.

Θα πρέπει, επίσης, να επισημανθεί πως οι δηλώσεις Lavrov έγιναν δύο ημέρες μετά την αιφνιδιαστική ακύρωση της προγραμματισμένης επίσκεψης του Ιρανού διαμεσολαβητή για το ζήτημα των πυρηνικών, Saeed Jalili, στη Μόσχα στις 25 Ιανουαρίου. Ο Ιρανός αξιωματούχος, επρόκειτο, συνοδευόμενος με τον Ιρανό αναπληρωτή ΥΠΕΞ, Ali Bagheri, να συναντηθεί και να συνομιλήσει με υψηλόβαθμους Ρώσους αξιωματούχους και μάλιστα με τον ίδιο τον πρόεδρο Medvedev, κάτι όμως που δε συνέβη ποτέ, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν εντυπώσεις για την απόσταση που έχει δημιουργηθεί ανάμεσα στις δύο χώρες εξαιτίας του συγκεκριμένου ζητήματος.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Οι τελευταίες εξελίξεις στις σχέσεις Ρωσίας – Ιράν φαίνεται πως επιβεβαιώνουν τις εκτιμήσεις που όλο το τελευταίο διάστημα έκαναν λόγο για διττή αποδυνάμωση του καθεστώτος της Τεχεράνης, τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό. Πράγματι, οι σφοδρές συγκρούσεις ανάμεσα στις σκληροπυρηνικές δυνάμεις του θεοκρατικού κατεστημένου και την αντιπολίτευση, που ταλάνισαν όλο το τελευταίο διάστημα τη χώρα, δείχνουν πως οι ημέρες της εμπεδωμένης σταθερότητας αποτελούν,

πλέον, παρελθόν και το αποσταθεροποιημένο καθεστώς μπορεί να σταθεί, μονάχα με άσκηση ωμής βίας. Από την άλλη πλευρά, όμως, ο προσανατολισμός της Τεχεράνης στη σκληρή καταστολή των εσωτερικών αντιδράσεων και η παράλληλη εμμονή της σε μη συνεργασία με τις μεγάλες δυνάμεις στο θέμα των πυρηνικών, δεν θα μπορούσε παρά να έχει συνέπειες.

Στο εξωτερικό, πλέον, η Τεχεράνη δυσκολεύεται να βρει «ευήκοα ώτα» για τις θέσεις και τις προτάσεις της. Η Ρωσία και η Κίνα, οι χώρες, δηλαδή, που μέχρι σχετικά πρόσφατα αποστασιοποιούνταν από την σκληρή δυτική στάση απέναντι στο Ιράν, πλέον κρατούν αποστάσεις από το καθεστώς της Τεχεράνης και δείχνουν πως δεν έχουν την πρόθεση να συνεχίσουν τις προσπάθειες για την εξεύρεση ενός «κοινού παρονομαστή». Καθώς το θεοκρατικό καθεστώς επιλέγει να καθίσταται όλο και πιο άτεγκτο και σκληρό στο εσωτερικό και παράλληλα να συνεχίζει την υιοθέτηση μη εποικοδομητικών θέσεων στο εξωτερικό, η Ρωσία και η Κίνα δεν επιθυμούν να ταυτιστούν μαζί του, προσφέροντάς του κάλυψη και στήριξη και νομιμοποιώντας το ως ισχυρό και αξιόπιστο συνομιλητή. Η Τεχεράνη καλείται, πλέον, να καταβάλει το τίμημα της εσωστρέφειάς της και της αδυναμίας της να συνεννοηθεί και να καταλήξει σε συμβιβασμούς, με αποτέλεσμα το φάσμα της διεθνούς απομόνωσης να καθίσταται μια ρεαλιστική, πλην εξαιρετικά αρνητική, προοπτική για το θεοκρατικό καθεστώς.

Νταβός 2010: «The show (of capitalism) must go on»

Μπορεί το «Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ» που διοργανώθηκε και φέτος, 27 με 31 Ιανουαρίου, στο Νταβός της Ελβετίας να μην προσέφερε λύσεις στα δεκάδες θέματα που τέθηκαν επί τάπητος στο πενταήμερο διάστημα των συζητήσεων, απέδωσε, όμως, την εικόνα κίνησης των παγκόσμιων αγορών. Και ενώ πέρυσι, την ίδια εποχή, τα «golden boys» των τραπεζών και των επιχειρήσεων δεν τόλμησαν καν να πλησιάσουν στα ελβετικά όρη, αφήνοντας τους πρωθυπουργούς της Κίνας και της Ρωσίας να αμφισβητούν δυναμικά το οικονομικό μοντέλο της Δύσης και να αμφιβάλλουν για τις εποπτικές αρχές του, φέτος αντέδρασαν άμεσα στην έκκληση του Γάλλου προέδρου, Nicolas Sarkozy, για «ριζική αναδιάρθρωση του καπιταλιστικού συστήματος πάνω σε ηθικές βάσεις, ακόμη και στο ελεύθερο εμπόριο», δηλώνοντας ευθαρσώς πως «η ύπαρξη τραπεζών πρόθυμων να αναλάβουν ρίσκα, ιδιαιτέρως διασυννοριακής φύσης, είναι ουσιώδης για την οικονομία».

Στόχος της δυναμικής αυτής αντιπίθεσης ήταν, εν πολλοίς, το σχέδιο του Αμερικανού προέδρου, Barack Obama, να περιορίσει τον «επεκτατισμό» των τραπεζών και να θέσει εκ νέου διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στις τράπεζες και τις επενδυτικές εταιρίες. Το ίδιο ισχύει και για τις εξαγγελίες της βρετανικής κυβέρνησης σχετικά με την επιβολή ορίων στα μπόνους και τις αποδοχές των τραπεζικών στελεχών. Στο ίδιο κλίμα, κινήθηκαν και οι σχετικές εκκλήσεις του προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Jean-Claude Trichet, ο οποίος κάλεσε τις τράπεζες να περικόψουν μερίσματα και μπόνους και να αρχίσουν να διοχετεύουν δάνεια στην πραγματική οικονομία, καθώς και οι προειδοποιήσεις του για την αστάθεια της ανάκαμψης.

Επιπλέον, σύμφωνα με γαλλικές πηγές, πολλές συναντήσεις έγιναν «κεκλεισμένων των θυρών» ανάμεσα σε αξιωματούχους της Κίνας, της Βρετανίας, των ΗΠΑ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και άλλων μεγάλων οικονομικών φορέων και θεσμών (μεταξύ αυτών και του προέδρου της ΕΚΤ, Jean-

Claude Trichet, και του γενικού διευθυντή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Dominique Strauss-Kahn) με τραπεζίτες της Deutsche Bank, της JP Morgan, της HSBC, της Chase και της Bank of America, με σκοπό «την ανταλλαγή απόψεων», χωρίς φυσικά να προκύψουν συγκεκριμένες αποφάσεις. Τέλος, ο γενικός διευθυντής ΔΝΤ, Dominique Strauss-Kahn, προειδοποίησε ότι η ανάταξη των δημόσιων οικονομικών θα είναι ένα από τα κυριότερα προβλήματα της διεθνούς οικονομίας κατά τα επόμενα χρόνια, ενώ επεσήμανε πως το στοίχημα για τις κυβερνήσεις θα είναι «να επιλέξουν τον σωστό χρόνο και τον σωστό ρυθμό για να ακυρώσουν τα έκτακτα μέτρα στήριξης της οικονομίας που έλαβαν κατά το απόγειο της οικονομικής κρίσης».

Η έντονη αντιπαράθεση του τραπεζικού κλάδου με τον πολιτικό είχε σαν αποτέλεσμα να περάσει σε δεύτερο πλάνο η πρωτοβουλία του προέδρου της Νότιας Κορέας, Lee Myung-bak, να θίξει το θέμα του προστατευτισμού που ανέκυψε έπειτα από την οικονομική κρίση. Η σχετική αναφορά του Νοτιοκορεάτη προέδρου έγινε για τις χώρες εκείνες που έσπευσαν να επιβάλλουν δασμούς σε ξένα προϊόντα, σε μια προσπάθεια «περιχαράκωσης» των εγχώριων αγορών τους από τις φτηνές εισαγωγές. Τόνισε, μάλιστα, ο ίδιος πως θα θέσει ως προτεραιότητα τη σύναψη συμφωνίας για την απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου με στόχο την ολοκλήρωση του γύρου της Ντόχα, στη σύνοδο του G20 που θα φιλοξενήσει ο ίδιος τον Νοέμβριο στη Σεούλ. Στη γραμμή εξομάλυνσης των αρνητικών εντυπώσεων που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση του εμπορίου, κινήθηκε και η κινεζική αντιπροσωπεία, με τον αντιπρόεδρο της κινεζικής κυβέρνησης και ανερχόμενο «αστέρι» του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας, Li Keqiang, να δεσμεύεται πως το Πεκίνο θα ανταποκριθεί στο πάγιο αίτημα των ΗΠΑ για τόνωση της εγχώριας καταναλωτικής ζήτησης, ώστε να μην υιοθετείται από το Πεκίνο τόσο επιθετική πολιτική στις εξαγωγές.

Φυσικά, δεν έλειψαν από τη σύνοδο οι «αναγκαίες», πλέον, συζητήσεις για τις κλιματικές αλλαγές. Η σχετική μνεία έγινε από τον πρόεδρο του Μεξικού, Felipe Calderón, ο οποίος τόνισε την ανάγκη χρηματοδότησης των πρωτοβουλιών για την υλοποίηση των μέτρων κατά των κλιματικών αλλαγών και τη φιλοδοξία του για την υπογραφή μιας δεσμευτικής συνθήκης για το κλίμα στο Κανκούν του Μεξικού κατά τον επόμενο Νοέμβριο, όπου ο ίδιος θα φιλοξενήσει τη σύνοδο για το κλίμα. Επίσης, διάφορες προσωπικότητες προερχόμενες από διάφορους κυβερνητικούς και διεθνείς πολιτικούς θεσμούς επιχείρησαν να εμπλέξουν και να δεσμεύσουν τον ιδιωτικό τομέα και τις επιχειρήσεις, όχι μόνο σε προγράμματα περιορισμού της εκπομπής καυσαερίων, αλλά και σε οικονομικές επενδύσεις. Υπογραμμίζεται, επίσης, ότι την τελευταία μέρα των συνομιλιών ο επικεφαλής του ΔΝΤ ανακοίνωσε πως το Ταμείο προτίθεται να δημιουργήσει ένα «πράσινο» ταμείο 100 δισ. δολαρίων, που θα παρέχει βοήθεια στις χώρες προκειμένου να αντιμετωπίσουν την κλιματική αλλαγή.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί η δέσμευση του Bill Gates πως θα διαθέσει 10 δισ. δολάρια με σκοπό την προώθηση προγραμμάτων εμβολιασμών για τα παιδιά των φτωχότερων χωρών του κόσμου, καθώς και η παρέμβαση του πρώην προέδρου των ΗΠΑ, Bill Clinton, ο οποίος κάλεσε από το βήμα του Νταβός τους επικεφαλής των οικονομικών κολοσσών να συνεισφέρουν στην ανοικοδόμηση της Αϊτής. Τόνισε, μάλιστα, σχετικά πως ο δυτικός κόσμος έχει «την καλύτερη ευκαιρία που είχε ποτέ να αποτελέσει τμήμα αυτής της ανοικοδόμησης».

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Με το σύνθημα «επανεξέταση, επανασχεδιασμός, επαναδόμηση» ξεκίνησε η καθιερωμένη συνάντηση του «Παγκόσμιου οικονομικού Φόρουμ» που γιορτάζει φέτος τα 40 του χρόνια, μετρώντας, όμως, σημαντικές αποχές και όχι παρουσίες, όπως τις προηγούμενες χρονιές. «Έλαμψαν», δια της απουσίας τους, πρωθυπουργοί και πρόεδροι χωρών, όπως της Κίνας, των ΗΠΑ, της Ρωσίας, ενώ το χειμερινό θέρετρο κατακλύσθηκε από στελέχη των τραπεζικών και επιχειρησιακών κύκλων που προώθησαν ανενόχλητοι τις συνεργασίες τους. Χαρακτηριστική ήταν η έντονη αντεπίθεση των τραπεζικών προς τους πολιτικούς ηγέτες, επιβεβαιώνοντας έτσι τις απαισιόδοξες προβλέψεις του Αμερικανού οικονομολόγου Nuriel Rubini, που -όπως και άλλοι συνάδελφοί του- είχε εκφράσει φόβους πως ο τραπεζικός κλάδος θα επιστρέψει στην «πεπατημένη», επαναλαμβάνοντας τα ίδια λάθη.

Τόσο οι ηγέτες των αναδυόμενων οικονομιών, όπως της Ρωσίας και της Κίνας που πέρυσι παρέδιδαν μαθήματα περί των πλεονεκτημάτων του «κρατικού καπιταλισμού», όσο και αυτοί των ανεπτυγμένων, όπως για παράδειγμα της Γερμανίας και των ΗΠΑ, που φέτος εκπροσωπήθηκαν από τον επικεφαλής του «Εθνικού Οικονομικού Συμβουλίου» (και πρώην υπουργό Οικονομικών), Larry Summers, άφησαν την πρωτοβουλία στους επιχειρηματικούς κύκλους. Κατόπιν τούτων, καθίστανται επίκαιρες οι περσινές δηλώσεις του Ρώσου πρωθυπουργού, Vladimir Putin, σύμφωνα με τις οποίες, οι χώρες δεν θα πρέπει να δείχνουν «τυφλή εμπιστοσύνη» στις κυβερνήσεις, πιστεύοντας ότι «το κράτος μπορεί να λύσει όλα τα προβλήματα». Πράγματι, τόσο οι τράπεζες των ανεπτυγμένων χωρών, όσο και αυτές των αναδυόμενων, φαίνονται έτοιμες να διεκδικήσουν και πάλι την «μερίδα του λέοντος» στην παγκόσμια αγορά, υπονομεύοντας κάθε δυνατότητα κρατικού ελέγχου και προστατευτισμού από τις πολιτικές ηγεσίες. Χαρακτηριστικές είναι μάλιστα οι δηλώσεις του Tony Tan, του ανθρώπου που ηγείται του μεγαλύτερου, ελεγχόμενου από το κράτος, επενδυτικού κεφαλαίου της Σιγκαπούρης, ο οποίος από το βήμα του «Οικονομικού Φόρουμ» στο Νταβός χαρακτήρισε την οικονομική κρίση σαν «μοναδική ευκαιρία» για τις ασιατικές τράπεζες να διεκδικήσουν μεγαλύτερη μερίδα στην παγκόσμια τραπεζική αγορά, ξεπερνώντας μάλιστα τα μεγαλύτερα δυτικά τραπεζικά κεφάλαια.

Κλείνοντας, θα πρέπει να σημειωθεί πως το «Οικονομικό Φόρουμ» του Νταβός, παρόλο που παραμένει ένα πάνελ συζητήσεων και φορέας όχι εξεύρεσης λύσεων, έδειξε καθαρά στις πολιτικές ηγεσίες πως το «στοίχημα» που θα πρέπει να κερδίσουν, προκειμένου να μην χάσουν την αξιοπιστία τους, είναι να καταφέρουν να ηγούνται των εξελίξεων στην παγκόσμια αγορά και όχι να τις ακολουθούν. Το αίτημα της «επιστροφής» της πολιτικής στη διεθνή οικονομία παραμένει ζωτικής σημασίας.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Πολιτική

- **Ο επικεφαλής της Παλαιστινιακής Αρχής, Mahmud Abbas, πραγματοποίησε τριήμερη επίσκεψη στη Ρωσία.** Στις 28 Ιανουαρίου, ο Abbas συναντήθηκε με το Ρώσο πρόεδρο, Dmitry Medvedev, και οι είχα μαζί του συνομιλίες με θέμα την πρόοδο του Μεσανατολικού. Οι δύο ηγέτες διαπίστωσαν την αναγκαιότητα επανέναρξης των επαφών μεταξύ Παλαιστινίων και Ισραηλινών που έχουν παγώσει λόγω της συνεχιζόμενης επέκτασης του εποίκισμού της Δυτικής Όχθης από Ισραηλινούς. Με φόντο την επερχόμενη συνάντηση του «Κουαρτέτου για τη Μέση Ανατολή», ο πρόεδρος Medvedev αναγνώρισε για άλλη μια φορά το δίκαιο των παλαιστινιακών επιδιώξεων και εξέφρασε τη σταθερή προσήλωση της Ρωσίας στην εξεύρεση μιας βιώσιμης λύσης.

- **Στις 25 Ιανουαρίου ο Ρώσος πρόεδρος, Dmitry Medvedev, συναντήθηκε με τους ομολόγους του από την Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν. Οι τρεις ηγέτες συζήτησαν στο Sochi την πρόοδο των επαφών για το θέμα του Nagorno Karabakh.** Οι πρόεδροι Sargsyan, και Aliyev, μάλιστα, συμφώνησαν σε ένα προοίμιο συμφωνίας, το οποίο «καλύπτει και τις δύο χώρες και είναι δίκαιο», όπως χαρακτηριστικά ειπώθηκε. Σύμφωνα με τον Ρώσο υπουργό Εξωτερικών, Sergei Lavrov, στο προοίμιο περιλαμβάνονται όλα τα βήματα που έχουν επιτευχθεί μέχρι στιγμής. Για τα περαιτέρω, η ρωσική διπλωματία περιμένει τις προτάσεις που θα κατατεθούν τόσο από τους Αζέρους, όσο και από τους Αρμενίους.

- **Ο ένατος γύρος διαβουλεύσεων σχετικά με την ασφάλεια και τη σταθερότητα στο Νότιο Καύκασο ξεκίνησε την Πέμπτη 28 Ιανουαρίου στη Γενεύη,** με τη συμμετοχή αντιπροσωπειών από την Αμπχαζία, τη Γεωργία, τη Νότια Οσσετία, τη Ρωσία και τις ΗΠΑ, υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη. Τη ρωσική πλευρά εκπροσώπησε ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών της χώρας, Grigory Karasin, ενώ η Αμπχαζία εκπροσωπείται από τον σύμβουλο του προέδρου για διεθνείς υποθέσεις, Vyacheslav Chiriba, η Γεωργία από τον υφυπουργό Εξωτερικών, Georgy Bokeria και ο προεδρικός απεσταλμένος, Boris Chochiuev, εκπροσώπησε τη Νότια Οσσετία. Ως συνήθως, υπήρξαν δύο ομάδες, μία για την ασφάλεια και μία τα ανθρωπιστικά ζητήματα. Οι διαβουλεύσεις της Γενεύης πραγματοποιούνται από τον Οκτώβριο του 2008, στη βάση συμφωνιών στις οποίες έφτασαν οι πρόεδροι της Γαλλίας και της Ρωσίας, έπειτα από το σύντομο πόλεμο μεταξύ της τελευταίας και της Γεωργίας, τον Αύγουστο του 2008.

- **Συζήτηση εφ' όλης της ύλης πραγματοποίησε ο υπουργός Εξωτερικών του Καζακστάν, Saudabayev, κατά την συνάντησή του στο αρχηγείο του NATO στις Βρυξέλλες με τον Γ.Γ. F. Rasmussen του Οργανισμού, στις 27 Ιανουαρίου.** Μεταξύ των θεμάτων που συζητήθηκαν ήταν οι πολιτικο-στρατιωτικές προτεραιότητες της χώρας για το 2010, ιδίως μετά την ανάληψη της προεδρίας του ΟΑΣΕ από το Καζακστάν, καθώς και το πλαίσιο της διμερούς συνεργασίας μεταξύ NATO – Καζακστάν, στα πλαίσια του Individual Partnership Action Plan. Ο Γ.Γ. του NATO ευχαρίστησε, επίσης, τον Καζάκο ΥΠΕΞ για την υλοποίηση της συμφωνίας σχετικά με τις διαδρομές των σιδηροδρόμων, κάτι που θα διευκολύνει τις αποστολές διέλευσης «μη θανατηφόρων» αγαθών του NATO προς το Αφγανιστάν. Με την εφαρμογή της συμφωνίας αυτής, η βόρεια γραμμή επικοινωνίας στο Αφγανιστάν θα

καταστεί πιο λειτουργική και αποτελεσματική.

- **Συζήτηση με τον Αρμένιο ομόλογό της Edward Nalbandian, είχε η αμερικανίδα υπουργός Εξωτερικών Hilary Clinton, με θέμα διμερείς σχέσεις και περιφερειακά ζητήματα** την προηγούμενη εβδομάδα σε συνάντησή τους στη Διεθνή Διάσκεψη για το Αφγανιστάν. Η Clinton επανέλαβε την υποστήριξη των ΗΠΑ στις προσπάθειες για την ομαλοποίηση των σχέσεων μεταξύ Αρμενίας και Τουρκίας, αφότου μάλιστα οι δύο χώρες έχουν προχωρήσει σε συμφωνίες που έχουν στόχο το άνοιγμα των συνόρων τους και τη σύναψη διπλωματικών σχέσεων, για τον τερματισμό ενός αιώνα εχθρότητας. Υπογράμμισε επίσης ότι είναι πρόθυμη να υποστηρίξει την Αρμενία για τη δημοκρατική της ανάπτυξη.

- **Επανεναρξη των συνομιλιών μεταξύ Παλαιστινίων και Ισραήλ σε περίπτωση που εγκαταλειφθεί το χτίσιμο εβραϊκών συνοικισμών υποσχέθηκε ο πρόεδρος της Παλαιστινιακής Αρχής, M. Abbas.** Σε συνέντευξη που έδωσε στις 28 Ιανουαρίου, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στη Μόσχα, ο Παλαιστίνιος πρόεδρος έθεσε την προσωρινή, έστω, διακοπή της ανέγερσης των λεγόμενων «kibbutz» ως sine qua non όρο για να μπορέσει να υπάρξει οποιαδήποτε πρόοδος στις συνομιλίες των δύο μερών. Στη συνέχεια, τόνισε πως το αίτημά του δεν συνιστά μονομερή και αυθαίρετη απαίτηση της Παλαιστίνης, αλλά αποτελεί διεθνή υποχρέωση του Ισραήλ. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στον αποκαλούμενο «οδικό χάρτη για την ειρήνη» («roadmap for peace»), μια πρωτοβουλία των ΗΠΑ, ΕΕ, Ρωσίας και NATO για την επίλυση του παλαιστινιακού προβλήματος. Τέλος, ο Παλαιστίνιος ηγέτης φάνηκε πρόθυμος να τηρήσει τις δικές του σχετικές υποχρεώσεις, που στην πρώτη φάση του σχεδίου συνίστανται κυρίως στην παύση των εχθροπραξιών, εξέφρασε όμως τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι το Ισραήλ, μέχρι στιγμής, δεν έχει τηρήσει ούτε στο ελάχιστο τις υποχρεώσεις που το αφορούν, αναφορικά πάντα με τον «οδικό χάρτη».

- **Πρώην σύμμαχοι των Ναζί ανακηρύσσονται «απελευθερωτές» με απόφαση του Ουκρανού προέδρου, Victor Yushenko.** Στις 29 Ιανουαρίου, ο πρόεδρος της Ουκρανίας υπέγραψε το διάταγμα που κατέστησε τον «Ουκρανικό Αντιστασιακό Στρατό» -στενό συνεργάτη των Γερμανών μετά το 1942- συμμετοχο στον αγώνα της χώρας για την ανεξαρτησία. Η πράξη αυτή του απελθόντα προέδρου ακολούθησε την πρόσφατη ανάδειξη του Stepan Bandera, ηγέτη της «Οργάνωσης Ουκρανών Εθνικιστών» και ιδρυτή του «Αντιστασιακού Στρατού» το 1942, σε εθνικό ήρωα της Ουκρανίας. Και οι δύο κινήσεις θεωρήθηκαν ιδιαίτερος απεχθείς, ιδίως εν όψει του εορτασμού της επετείου της κατάληψης του στρατοπέδου του Άουσβιτς από τον Κόκκινο Στρατό.

- **Σε μια κοινή προσπάθεια για την καταπολέμηση της διαφθοράς αποφάσισαν να ενώσουν τις δυνάμεις τους η Ρωσία και οι ΗΠΑ.** Στις 28 Ιανουαρίου έλαβε χώρα η πρώτη συνάντηση της σχετικής ομάδας εργασίας που έχει καταρτιστεί από τις δύο χώρες, η οποία λειτουργεί στο πλαίσιο της ρωσοαμερικανικής προεδρικής επιτροπής που δημιουργήθηκε το καλοκαίρι του 2009, κατά την επίσκεψη του Obama στη Μόσχα. Οι κυβερνήσεις των δύο

χωρών επιζητούν τη συνδρομή της «Transparency International», διεθνούς οργάνωσης κατά της διαφθοράς, με την οποία ήδη διεξήχθησαν οι πρώτες σχετικές συζητήσεις.

- Ο πρόεδρος της Ρωσίας, D. Medvedev, υπέγραψε τροπολογία στην νομοθεσία περί «αστικών υπηρεσιών» που επιτρέπει στους αναπληρωτές πρωθυπουργούς της χώρας να αναλαμβάνουν τον ρόλο των αντιπροσώπων του στις ομοσπονδιακές περιφέρειες. Η Δούμα υιοθέτησε τον εν λόγω νόμο στις 22 Ιανουαρίου και το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο τον ενέκρινε στις 27 Ιανουαρίου. Η τροπολογία αυτή καταλύει το ασυμβίβαστο του διπλού ρόλου ενός ατόμου, που κατέχει τη θέση αναπληρωτή στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση, και πλέον μπορεί να αναλάβει καθήκοντα ως αντιπρόσωπος του Προέδρου, εάν η κατάσταση το απαιτεί.

Άμυνα & Ασφάλεια

- Η πρώτη επιτυχημένη δοκιμή μαχητικού αεροσκάφους stealth «πέμπτης γενιάς», ανακοινώθηκε από τον ρωσικό τύπο, στις 29 Ιανουαρίου. Το πρωτότυπο αεροσκάφος Sukhoi T-50, το πρώτο ουσιαστικά νέο μαχητικό που φτιάχνει η Ρωσία μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης, ολοκλήρωσε μία δοκιμαστική πτήση 47 λεπτών αφού απογειώθηκε από στρατιωτική βάση του Komsomolsk-on-Amur, στη ρωσική Άπω Ανατολή. Η δοκιμή μεταδόθηκε από την ρωσική τηλεόραση σε μία προσπάθεια, ίσως, να διασκεδαστούν οι εντυπώσεις από τις πρόσφατες αποτυχιές δοκιμών άλλων ρωσικών οπλικών συστημάτων (βλ., για παράδειγμα, τις συνεχιζόμενες αποτυχημένες δοκιμές των πυραύλων Bulava), που έχουν κλονίσει την εμπιστοσύνη στο ερευνητικό δυναμικό του στρατού της χώρας. Ρώσοι αξιωματούχοι ελπίζουν πως το νέο μαχητικό θα μπορεί σύντομα να συναγωνιστεί το αντίστοιχο αμερικάνικο μοντέλο, F-22 Raptor.
- Συμβόλαιο αξίας 1,3 δισεκατομμυρίων ευρώ υπέγραψαν Ρωσία και Λιβύη στις 29 Ιανουαρίου για παροχή όπλων από την πρώτη στη δεύτερη. Ο πρωθυπουργός της Ρωσίας, V. Putin, τόνισε ότι το συμβόλαιο δεν περιορίζεται σε πολυβόλα όπλα. Νωρίτερα την Τρίτη, ρωσική πηγή είχε ανακοινώσει ότι η Λιβύη ήθελε να αποκτήσει είκοσι πολεμικά αεροσκάφη, τουλάχιστον δύο αντιαεροπορικά συστήματα S-300, άρματα μάχης και άλλον εξοπλισμό.
- Κρίση στις σινοαμερικανικές σχέσεις προκάλεσε το αμερικανικό σχέδιο για την πώληση από την Ουάσινγκτον όπλων στην Ταϊβάν, συνολικού ύψους 6,4 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Η κινεζική πλευρά απάντησε με δηλώσεις για αναστολή των στρατιωτικών ανταλλαγών και των συνομιλιών για την ασφάλεια με τις ΗΠΑ, καθώς θεωρεί την Ταϊβάν αποσχισθείσα επαρχία της, και κατηγορήσε τις ΗΠΑ για ωμή επέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις της. Το κινεζικό υπουργείο Εξωτερικών, επιπλέον, δήλωσε ότι θα επιβληθούν κυρώσεις στις εταιρείες που θα συμμετάσχουν, ενώ το State Department από την άλλη πλευρά απάντησε στις δηλώσεις της Κίνας λέγοντας ότι το σχέδιο θα προωθήσει

την ασφάλεια και τη σταθερότητα στα στενά της Ταϊβάν, εκφράζοντας παράλληλα τη λύπη του για την αντίδραση της Κίνας.

- **«Η Ρωσία σχεδιάζει να προμηθεύσει με όπλα χώρες-μέλη του NATO», δήλωσε ο Anatoly Isaikin, επικεφαλής του κρατικού εξαγωγέα όπλων της Ρωσίας, Rosoboronexport, κατά την διάρκεια συνεδρίου που οργάνωσε το Ρωσικό πρακτορείο ειδήσεων Ria Novosti, στις 28 Ιανουαρίου. Υπενθυμίζεται ότι στις 26 Ιανουαρίου οι αρμόδιοι αξιωματούχοι του NATO και της Ρωσίας ενέκριναν μια συνθήκη-πλαίσιο για την διμερή συνεργασία επί στρατιωτικών θεμάτων.**

- **«Τίποτε δεν μπορεί να αποτρέψει την συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ της Ρωσίας και του Ιράν επί στρατιωτικών ζητημάτων», δήλωσε ο επικεφαλής της ρωσικής Rosoboronexport, Anatoly Isaikin, στις 28 Ιανουαρίου. Παράλληλα, ο Isaikin υπογράμμισε ότι το Ιράν δεν έχει παραβιάσει καμία από τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει στα πλαίσια των συμβολαίων που έχει συνάψει με την Ρωσία.**

Οικονομία

- **«Οι διμερείς συζητήσεις μεταξύ Ρωσίας και ΗΠΑ αναφορικά με την ένταξη της πρώτης στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) θα πρέπει να λαμβάνουν πλέον χώρα σε επίπεδο πολιτικών αρχηγών», δήλωσε ο πρώτος αναπληρωτής πρωθυπουργός της Ρωσίας, Igor Shuvalov, στις 27 Ιανουαρίου, κατά την διάρκεια συνάντησής του με τον Ρώσο πρωθυπουργό Vladimir Putin. Σύμφωνα με τον Shuvalov, αυτός είναι ο μοναδικός τρόπος να ξεπεραστούν οι διμερείς διαφωνίες, οι οποίες παραμένουν ανεπίλυτες μέχρι σήμερα και ενώ οι σχετικές συζητήσεις διεξάγονται σε επίπεδο ειδικών. Υπενθυμίζεται ότι τον Ιούνιο του 2009 η Ρωσία, το Καζακστάν και η Λευκορωσία ανακοίνωσαν την πρόθεσή τους να ενταχθούν στον ΠΟΕ από κοινού ως μέλη μιας τελωνειακής ένωσης την οποία θα σχημάτιζαν, ωστόσο, τον Οκτώβριο οι κυβερνήσεις των τριών χωρών αποφάσισαν ότι κάθε χώρα θα συνεχίσει τις ενταξιακές της διαπραγματεύσεις ξεχωριστά.**

- **Σύμφωνα με δηλώσεις υψηλόβαθμου στελέχους της Ρωσική Τράπεζας την περασμένη εβδομάδα «η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας σχεδιάζει να αγοράσει περισσότερο χρυσό στη προσπάθειά της να ενισχύσει τα αποθέματα της». Επίσης, ο Alexei Ulyukayev, πρώτος αναπληρωτής πρόεδρος της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας μιλώντας σε συνέδριο στο Λονδίνο ανέφερε ρητά πως «τα αποθέματα της χώρας δεν είναι ικανοποιητικά και θα συνεχίσουμε τις αγορές». Σημειώνεται πως τα αποθέματα χρυσού της Ρωσίας βρίσκονταν στα 20,5 εκατ. ουγγιές Troy την 1η Ιανουαρίου του 2010, από 19,7 εκατ. ουγγιές Troy την 1η Δεκεμβρίου, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας. Τέλος, ο Ulyukayev εκτίμησε ότι η οικονομία της χώρας θα αναπτυχθεί με ρυθμό 5% το 2010, που είναι δύο ποσοστιαίες μονάδες πάνω από τις επίσημες εκτιμήσεις.**

- **Την ανάγκη διαφοροποίησης της ρωσικής οικονομίας υπογράμμισε ο Anatoly Chubais, επικεφαλής της κρατικής Rosnanotech, η οποία δραστηριοποιείται στον κλάδο της νανοτεχνολογίας, στις 30 Ιανουαρίου, κατά την διάρκεια συνέντευξης που έδωσε στα πλαίσια του «Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ» στο Νταβός. Ο Chubais υπογράμμισε ότι η Ρωσία δεν μπορεί να στηρίζεται μακροπρόθεσμα στα έσοδα που της αποφέρουν οι εξαγωγές φυσικού αερίου, ιδιαίτερα δεδομένου του προσανατολισμού της ΕΕ στην μεγαλύτερη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της συνακόλουθης μεταβολής της σύστασης του ενεργειακού της δυναμικού.**

- **Σύμφωνα με επίσημη έκθεση της κεντρικής τράπεζας της Αλβανίας που δημοσιεύθηκε την περασμένη εβδομάδα η χώρα «είδε» θετική ανάπτυξη το 2009 παρά τη δυσμενή οικονομική κατάσταση.** Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, η αλβανική οικονομία κινήθηκε σε θετικό «έδαφος» τα πρώτα τρία τρίμηνα του 2009, παρόλο που καταγράφηκαν προβλήματα ρευστότητας και περιορισμός της εγχώριας και ξένης ζήτησης. Στο μεταξύ, σύμφωνα με τα στοιχεία της εθνικής στατιστικής υπηρεσίας, INSTAT, το εννεάμηνο του 2009 (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος), ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης διαμορφώθηκε στο 4,9%, έναντι 7,8%, της αντίστοιχης περιόδου του 2008. Όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση της INSTAT, οι τομείς που ενισχύθηκαν από αυτή την «τάση» ήταν των υπηρεσιών και των κατασκευών.

- **Τρία δισεκατομμύρια δολάρια υποσχέθηκε να παράσχει το ρωσικό κράτος στην εγχώρια βιομηχανία για την υψηλή τεχνολογία, σύμφωνα με σχετική δήλωση του πρωθυπουργού, Vladimir Putin, στις 25 Ιανουαρίου. Το ποσό θα αντληθεί από την Vnesheconombank, την «Εθνική Τράπεζα για την Ανάπτυξη», και αναμένεται να καταβληθεί στις ενδιαφερόμενες βιομηχανίες μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.**

Ενέργεια

- Σε ανακοίνωσή της στις 28 Ιανουαρίου η κρατική εταιρεία πετρελαίου της Ρωσίας **Gazprom Neft** ανακοίνωσε ότι υπέγραψε συμφωνία με το Ιράκ για την εκμετάλλευση του κοιτάσματος πετρελαίου **Badra**, μετά την επικράτησή της σε σχετικό διαγωνισμό. Αναλυτικά, στην κοινοπραξία που θα αναλάβει την εκμετάλλευση του κοιτάσματος και της οποίας ηγείται η Gazprom Neft, συμμετέχουν, επίσης, η Kogas της Κορέας, η Petronas της Μαλαισίας και η τουρκική ΤΡΑΟ. Ο επικεφαλής του διοικητικού συμβουλίου της ρωσικής εταιρείας δήλωσε ότι η υλοποίηση του συγκεκριμένου project αποτελεί βήμα-κλειδί για την διεύρυνση της εταιρείας στις διεθνείς αγορές.

- Σύμφωνα με τα στοιχεία της **Energy Security Analysis Inc. (ESAI)**, η Ρωσία θα αυξήσει τις πωλήσεις της σε αργό πετρέλαιο κατά 50%, ημερησίως το 2010. Από αυτά,

τα 240 χιλιάδες βαρέλια θα μεταφέρονται μέσω του αγωγού ESPO που διανύει τη Σιβηρία και καταλήγει στις ακτές του Ειρηνικού. Η αναβάθμιση αυτή θα ταραξεί τις αγορές πετρελαίου, ειδικά στην περιοχή του Ειρηνικού. Επίσης, η διαρκώς αυξανόμενη ασιατική ζήτηση για αργό, με επικεφαλής σε αυτόν τον τομέα την Κίνα, μπορεί να διπλασιάσει τις πωλήσεις του ρωσικού αργού πετρελαίου, θωρακίζοντας τη Ρωσία στις διαπραγματεύσεις της με παραδοσιακούς πελάτες της, όπως είναι οι χώρες της Ευρώπης, οι οποίες αντιμετωπίζουν και τις παρενέργειες της ύφεσης.

- **Την πρόθεσή της να χρηματοδοτήσει τη διασύνδεση των συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου της Κροατίας και της Βοσνίας - Ερζεγοβίνης, ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ). Μάλιστα, εκπρόσωποι της ΕΤΑΑ είχαν συνάντηση με τους εκπροσώπους διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς του φυσικού αερίου στην περιοχή και επιβεβαίωσαν την πρόθεση του οργανισμού να προχωρήσει στη χρηματοδότηση του σχετικού έργου. Η διασύνδεση των συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου των δύο χωρών θα πραγματοποιηθεί με την κατασκευή ενός αγωγού μεταξύ του Μποσάνσκι Μπροντ και της Ζένιτσα, ο οποίος, στη συνέχεια, θα συνδεθεί με το κροατικό σύστημα.**

Κατά την διάρκεια συνάντησης του υπουργού Πετρελαίου και Ενέργειας της Βενεζουέλας, R. Ramirez, με τον Ρώσο αναπληρωτή πρωθυπουργό, I. Sechin, στις 31 Ιανουαρίου στη Μόσχα τέθηκαν επί τάπητος θέματα συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας, αλλά και της αυτοκινητοβιομηχανίας. Συζητήθηκαν κυρίως οι τρόποι υλοποίησης του «μνημονίου κατανόησης» μεταξύ του κρατικού ενεργειακού κολοσσού πετρελαίου και φυσικού αερίου της Βενεζουέλας PdVSA και την ρωσικής κοινοπραξίας NNK (αποτελούμενη από τις Rosneft, Gazprom, Lukoil, TNK-BP και Surgutneftegaz) για την ανάπτυξη 6 κοιτασμάτων πετρελαίου στην λεκάνη του ποταμού Orinoco, που είχε υπογράψει τον Σεπτέμβριο του 2009 ο πρόεδρος της Βενεζουέλας Hugo Chavez κατά την επίσημη επίσκεψή του στην Μόσχα. Επίσης, συμφωνήθηκε η πώληση ρωσικών αυτοκινήτων στην Βενεζουέλα με ευνοϊκούς όρους.

Περιβάλλον & Οικολογία

- **Την ανησυχία των τοπικών αρχών της ρωσικής επαρχίας της Ανατολικής Baikal στη Σιβηρία έχει προκαλέσει το κύμα εισόδου περίπου 40.000 άγριων αντιλόπων «dzerens» από την Μογγολία. Το θέμα αυτό ήταν στα πρώτα που συζήτησε το συμβούλιο της τοπικής κυβέρνησης στις 26 Ιανουαρίου και αυτό γιατί υπάρχουν φόβοι ότι η απότομη αυτή μετακίνηση πληθυσμών αντιλόπων μπορεί να ανατρέψει την περιβαλλοντική ισορροπία της περιοχής, ιδίως όσον αφορά την μείωση των διαθέσιμων ποσοτήτων τροφής, ενώ θα οδηγήσει και στην αύξηση του παράνομου κυνηγιού. Για το λόγο αυτό αποφασίστηκε να κηρυχτούν κάποια μέρη της επαρχίας σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και, παράλληλα, να επιτευχθεί η προσεκτικότερη επιτήρηση των συνόρων, όπου ήδη συνωστίζονται περί τις**

60.000-70.000 αντιλόπες. Ήδη διεξάγεται έρευνα για 5 άτομα με την κατηγορία της λαθροθηρίας, αντιμετωπίζοντας πιθανά πρόστιμα που μπορεί να ανέρχονται και στα 300.000 ρούβλια (περίπου 10.000 δολάρια) και αυτό γιατί το συγκεκριμένο είδος αντιλόπης εντάσσεται στα προστατευμένα είδη, καθώς αντιμετωπίζει κίνδυνο εξαφάνισης.

- **Περιβαλλοντική οργάνωση της Σιβηρίας κατήγγειλε στις 28 Ιανουαρίου τις τοπικές αρχές για προσπάθεια φίμωση της και λογοκρισίας, μετά την εισβολή της αστυνομίας στα τοπικά γραφεία της οργάνωσης και την κατάσχεση λογισμικού της.** Τα μέλη της οργάνωσης Baikal Wave κάνουν λόγο για προσπάθεια αντεκδίκησης από τις τοπικές αστυνομικές αρχές, λόγω της διαμαρτυρίας της οργάνωσης για την απόφαση του Ρώσου πρωθυπουργού Vladimir Putin να επαναλειτουργήσει το εργοστάσιο χάρτου δίπλα στην λίμνη Βαϊκάλη, ύστερα από καταγγελίες για ρύπανση της λίμνης από τα εργοστασιακά απόβλητα της χαρτοποιίας. Αντίθετα, οι αστυνομικές αρχές κάνουν λόγο για ύπαρξη μη εξουσιοδοτημένου λογισμικού ή και για εξτρεμιστικό υλικό, δικαιολογία που έχουν χρησιμοποιήσει και στο παρελθόν για προηγούμενες εισβολές σε γραφεία περιβαλλοντικών οργανώσεων. Μέλος της εν λόγω ΜΚΟ δήλωσε, από το γραφείο του τοπικού εισαγγελέα, ότι οι αστυνομικοί κατάσχεσαν υπολογιστές και λογισμικό, χωρίς καν να κοιτάζουν ή να ζητήσουν να δουν τις άδειες ή άλλα επίσημα έγγραφα.

- **Για διαφθορά και καταστροφή του περιβάλλοντος κάνουν λόγο ρωσικές περιβαλλοντικές στις 28 Ιανουαρίου σχετικά με την κατασκευή πολυτελούς θέρετρου στην καρδιά περιβαλλοντικά προστατευόμενης περιοχής στην Μαύρη Θάλασσα.** Αν και το Κρεμλίνο διαψεύδει τις φήμες, ολοένα και περισσότερες περιβαλλοντικές ομάδες δημοσιεύουν στοιχεία για την σχέση μεταξύ Προεδρίας και του κατασκευαστικού ομίλου Dar που έχει αναλάβει το εν λόγω έργο. Συγκεκριμένα, αποκαλύπτουν ότι ο διευθύνων σύμβουλος της Dar είναι παλιός φίλος του Προέδρου Dmitry Medvedev που παλαιότερα δούλευε μαζί του στην Gazprom, ενώ την ίδια διεύθυνση, τηλέφωνο και επικεφαλή μοιράζονται η εταιρία με το πολιτιστικό οργανισμό της συζύγου του Προέδρου, Svetlana Medvedeva. Τέλος, διέρρευσε και αντίγραφο του αυθεντικού εγγράφου για την σχεδίαση του εν λόγω έργου, το οποίο φέρει το όνομα του διευθυντή του Γραφείου των Προεδρικών Υποθέσεων Vladimir Kozhin, κάτι που σηματοδοτεί την αδειοδότηση του εν λόγω σχεδίου.

- **Δεκατρείς χώρες που φιλοξενούν πληθυσμούς άγριων τίγρεων χαιρέτισαν με ικανοποίηση την απόφαση του Ρώσου πρωθυπουργού, V. Putin, στις 29 Ιανουαρίου να φιλοξενήσει η Ρωσία το «Παγκόσμιο Forum για την Σωτηρία των Τίγρεων».** Η ρωσική πρωτοβουλία πραγματοποιήθηκε κατά την διάρκεια της «Υπουργικής Διάσκεψης των χωρών της Ασίας για την Διατήρηση των Τίγρεων» που έλαβε χώρα στην Ταϊλάνδη, ενώ στις 2 Φεβρουαρίου θα πραγματοποιηθεί στην Μόσχα συνέντευξη τύπου με τα πορίσματα της εν λόγω Διάσκεψης. Το Forum θα πραγματοποιηθεί πιθανότατα μεταξύ 9-12 Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτος στην πόλη Vladivostok, πόλη η οποία θα φιλοξενήσει και την «Συνάντηση των χωρών-μελών του APEC» το 2012, μασκότ της οποίας θα είναι η ρωσική τίγρη.
